

ESPOOCULT-FAKTABLAD 1

Kultur och stadsplanering

”Kultur är kommunikation, kultur är det sätt på vilket man lever och uppträder. Kulturen och konsten bygger människans identitet så länge hon lever. Alla har rätt till kultur. Stadskulturen främjar mångfald och en hållbar livsstil i städerna. Kulturen ökar stadens dragningskraft och erbjuder förutsättningar för mångsidig företagsverksamhet.”

(KULTURESBO 2030)

Hur förknippas kulturen med berättelsen om Esbo?

Berättelsen om Esbo är stadens strategi som styr stadens utveckling. Målen för berättelsen om Esbo fokuserar på 1) utbildning och välfärd, 2) livskraft, konkurrenskraft och sysselsättning, 3) miljö, byggande och trafik samt 4) ekonomi, personal och förvaltning.

KulturEsbo 2030 är Esbo stads kulturstrategi som preciserar kulturens och konstens aspekter vid förverkligandet av Berättelsen om Esbo. I den konstateras att kultur och konst kunde ha en synligare roll i stadsplaneringen. Även vetenskapliga forskningsrön visar att kultur och konst har en stark koppling till målsättningarna för berättelsen om Esbo.

FORSKNINGSRÖN¹

- Konst- och kulturutbildningen **stärker barnens och de ungas kulturella kapital** och förmåga att medverka aktivt i samhället samt främjar inlärning, välmående och utvecklingen av sociala färdigheter. Med en konst- och kulturverksamhet tillgänglig för alla förebygger man ensamhet. Ett samarbete mellan kultursektorn och social- och hälsosektorn är ett fungerande sätt att ta hand om de kulturella grundrättigheter som speciellt människor i svagare ställning har, och så stärka deras välmående.
- **Kulturen skapar sysselsättning.** Genom kulturverksamhetens förebyggande inverkan sänks offentliga utgifter. Kulturturismen främjar den lokala och regionala ekonomin. Konst- och kulturverksamheten gör regionen levande, upplevelserik, intressant och lättillgänglig samt förnyar tänkandet och verksamheten.
- Kulturverksamheten **stärker den lokala identiteten.** Att ta konst och kultur i beaktande när man bygger gör att konsten kommer närmare människorna och skapar estetiska, trivsamma och trygga miljöer. Satsningarna på arkitektur och konst ökar områdets dragningskraft.
- Konst- och kulturverksamheten **fungerar som en källa för god arbetshälsa och produktivitet** på arbetsplatserna. Konst och kultur har positiva effekter på organisatoriska färdigheter och samarbete, på ledarskap och på de anställdas utveckling. Konst och kultur främjar förnyelse av tankesätt och innovationer.

Hur ska berättelsen om Esbo förverkligas med hjälp av kulturen?

Kulturstrategins centrala mål är:

- Kultur främjar tillgänglighet och trygghet
- Kulturen hjälper oss att förnya vår kompetens
- Kulturen är en del av en invånarorienterad stadsutveckling
- Kulturen slår vakt om samhällsfreden och skapar sammanhållning
- Kulturen uppmuntrar oss att överraska och ta risker

För att uppnå dessa mål måste man göra vissa val. I figur 1 ställs sex frågor genom vilka man kan granska de kulturpolitiska valen och satsningarna i staden.

Genom sina val skapar staden sin egen kulturprofil. De aspekter som man betonar i verksamheten inverkar på olika sätt på stadens utveckling och kulturens roll i utvecklingen. **Olika satsningar utesluter inte varandra.** Det är dock bra att vara medveten om dem och ta hänsyn till dem.

”Kulturen övergriper och genomtränger hela samhället både socialt och ekonomiskt”.

(KULTURESBO 2030)

Figur 1. Kultur och stadsutveckling²

Vem förverkligar berättelsen om Esbo?

”Vi måste göra oss av med inkrökt tänkande i sektorer och förvaltningar inom staden och i förhållande till den privata och den tredje sektorn. Samarbete är till nytta för samtliga parter. Värdeningarna inom kulturverksamheten i Esbo skapar en stark grund för nätverk och partnerskap.”

(KULTTUURIESPOO 2030)

Inom stadens organisation verkar utbildningsväsendet, social- och hälsoförvaltningen, teknik- och miljöförvaltningen samt koncernför-

valtningen. Varje sektor genomför för sin del målen för berättelsen om Esbo. En synligare roll för kulturen kan främja förverkligandet av målen. Därför är det viktigt att alla sektorer identifierar ur sin synvinkel hur kulturen kan vara med i stadsplaneringen. De olika förvaltningsområdena och sektorerna bör skapa modeller och strukturer för beaktande av kulturella aspekter i sin verksamhet.

För att uppnå målen för berättelsen om Esbo krävs tväradministrativt samarbete och hela stadens medverkan. Förutom kommunorganisationen förverkligas berättelsen om Esbo och kulturstrategin av övriga medlemmar i den lokala sammanslutningen.

Tväradmistrationen främjar på många sätt uppnåendet av målen och föresatserna samt uppkomsten av positiva effekter.

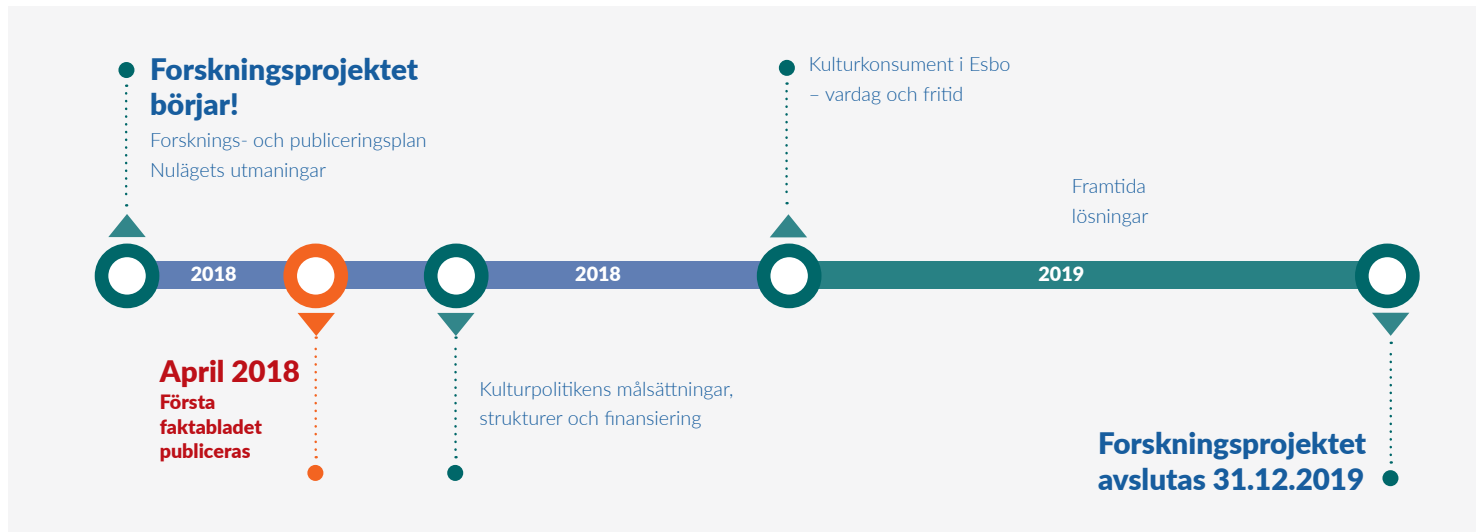
- **Tväradmistration och samverkan** skapar positiva och överraskande effekter av kulturverksamhet i samhället och i ekonomin som inte kan åstadkommas av en ensam aktör eller en enskild sektor (sk. spillover-effekt).
- Samhällsproblem och utmaningar blir lösta genom samarbete mellan organisationer och tväradministrativt samarbete. **Även kommuninvånare och andra centrala aktörer måste tas med i samarbetet.** Samarbetet underlättar arbetet för den enskilda aktören.
- Förstår man de tväradministrativa processerna, sprids goda effekter på ett mera verkningsfullt sätt. **Samarbetet och nätverken främjar acceptandet av nya och kreativa tanke- och tillvägagångssätt** samt deras spridning i praktisk användning. På så sätt utnyttjar man effektivt olika tankesätt, kunskaper, färdigheter, erfarenheter och idéer.
- Åtgärder som har vidtagits i olika sektorer utan någon **tväradministrativt koordinering** kan vara motstridiga och leda till att målen inte förverkligas.
- Resultat som har uppnåtts **i tidsbegränsade projekt kan spridas och införas som permanent praxis** med hjälp av samarbete och tväradministrativa nätverk.
- Tväradministrativt samarbete levererar önskade resultat när **ansvarsområdena och resurserna** är tydliga och man tar hänsyn till olika parter styrkor. Ett lyckat samarbete förutsätter **platser och redskap** för de olika aktörernas regelbundna växelverkan och nätverkande.

Forskningsprojektet EspooCult

EspooCult-projektet är den första omfattande kulturpolitiska forskningen om Esbos kulturtjänster och kulturprofil. Forskningen genomförs under åren 2018–2019.

I forskningen

- kartläggs kulturtjänsternas nuläge i Esbo
- bedöms KulturEsbo 2030 -strategins potential och metoder att nå sina mål
- presenteras slutsatser och rekommendationer för hur kulturtjänsterna kan utvecklas i framtiden.

Källor

Strategier

Berättelsen om Esbo
KulturEsbo 2030

1

ArtsEqual -utkimushanke 2016–2018. *Rekommendationer om åtgärder*.

Hyyry, J. 2016. *Kansalaisten käsityksiä taiteesta osana arkiympäristöä ja julkisia tiloja. TSN & Konstnärsgillet i Finland, Helsingfors*

Undervisnings- och kulturministeriet 2017. *Den kreativa ekonomin och skapandet av immateriellt värde som spetsområden*. Slutrapport från arbetsgruppen Kreativa branscher som förstärkare av ekonomin och sysselsättningen i Finland. Undervisnings- och kulturministeriets publikationer 2017:18.

Kainulainen, K. 2004. Kulttuuriteollisuuden ja aluetalouden kehityksen moniulotteinen yhteys. Teoksessa Sotaraute, M. & Kosonen, K. (toim.): *Yksilö, kulttuuri, innovaatioympäristö: Avauksia aluekehityksen näkymättömään dynamiikkaan*. Tampere University Press.

Pulkkinen, M. & Hannus, H. (red.). 2015. *Handbok om enprocent-sprincipen för beställare av konst*. Projektet konstens enprocent-sprincip, Helsingfors.

Rajahonka, M. 2013. *Vuorovaikutuksessa vaikuttamiseen. Hyvinvointipalveluiden vaikuttavuus- caseja ja keinoja*. Utredning om projektet Kolmas Lähde. Aalto-universitetet, handelshögskolan, småföretagarcentrum.

2

Agger, A. & Sørensen, E. 2018. Managing collaborative innovation in public bureaucracies, *Planning Theory* 2018, Vol. 17(1) 53–73.

Crosby, B. C. & Bryson, J. M. 2010. Integrative leadership and the creation and maintenance of cross-sector collaborations, *The Leadership Quarterly*, 21 (2010) 211–230.

EPRS – European Parliamentary Research Service. 2017. *Arts, culture, and cultural awareness in education*. Briefing, November 2017.

Jakonen, O. 2016. *Kulttuuri puntarissa. Kulttuuripolitiikan vaikutusten ja vaikuttavuuden arviointi Cuporessa*. Cuporen työpapereita 2.

Sokka, S. & Jakonen, O. & Karttunen, S. & Kangas, A. 2017. *Action research and systemic thinking as tools for identifying spillovers and understanding their generation and sustenance*. Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cupore, Helsinki.

Sandfort, J. & Moulton, S. 2015. *Effective Implementation in Practice: Integrating Public Policy and Management*. Jossey-Bass, San Francisco.

TFCC - Tom Fleming Creative Consultancy. 2015. *Cultural and creative spillovers in Europe: Report on a preliminary evidence review*. Research review commissioned by the European research partnership on cultural and creative spillovers.

3

Matarasso, F. & Landry, C. 1999. *Balancing Act: Twenty-one Strategic Dilemmas in Cultural Policy*. Cultural Policies Research and Development Unit, Policy Note No. 4. Council of Europe Publishing.

Ytterligare information om forskningsprojektet:

Centret för kulturpolitisk forskning Cupore
www: cupore.fi/fi/tutkimus/tutkimushankkeet/espooCult
Facebook: facebook.com/Cupore/

Esbo stad, kulturenheten
www: [espoo.fi/espooCult](http:// espoo.fi/espooCult)
Facebook: facebook.com/KulttuuriEspoo/

Har du tankar eller frågor?
Kommentera och ge respons!
#EspooCult

